

VZÁCNÝ VÝSKYT ROPUCHY ZELENEJ A MLOKA KARPATSKÉHO V ÚZEMNEJ PÔSOBNOSTI SPRÁVY CHKO KYSUCE

PETER DRENGUBIAK

Peter Drengubiak: Rare occurrence of the Green toad and the Carpathian newt in the territorial scope of the Protected Landscape Area Kysuce Administration

Abstract: The territorial scope of competence of the Protected Landscape Area Kysuce Administration covers both forested and non-forested landscape. The urbanised environment is concentrated mainly in the valleys of water streams and at the same time at the hillsides, where it is a historically established and still expanding urbanization. The diversity of environmental conditions has also provided for the occurrence of several species of amphibians, which are relatively rare for this area. The green toad and the Carpathian salamander occur within the Kysuce Protected Landscape Area Administration territory in only a few localities and at the same time in low numbers.

Key words: Green toad, Carpathian newt, amphibians, PLA Kysuce

ÚVOD

Diverzita batrachofauny v územnej pôsobnosti Správy Chránenej krajinej oblasti (CHKO) Kysuce nebola v minulosti systematicky mapovaná. Niektoré čiastkové publikácie z predmetného územia sú uvedené v zozname publikovaných prác Slovenska UHRIN (2019). Od roku 2007 sa cieľným monitoringom existujúcich a mapovaním nových reprodukčných lokalít obojživelníkov dozvedáme o tejto vážne ohrozenej triede živočíchov viac. Posledné výskytové údaje z nedávnej minulosti boli uvedené napríklad v prácach URBAN (1998), DRENGUBIAK (2008), HURÍKOVÁ (2011), MIDULA (2011), DRENGUBIAK (2015), DRENGUBIAK & VÁCLAVOVÁ (2017). Táto práca má za cieľ poskytnúť aktuálne informácie o výskyte mloka karpatského a ropuchy zelenej v územnej pôsobnosti Správy CHKO Kysuce.

Obr. 1. Ropucha zelená a mlok karpatský. Fig. 1. Green toad and Carpathian newt.

Výskytové dáta:

Z pomedzi obojživelníkov sú ropucha zelená (*Bufo viridis*) a mlok karpatský (*Lissotriton montandoni*) druhmi, ktoré sú v skúmanom území zastúpené v najmenšej miere čo sa týka počtu reprodukčných lokalít a tiež početnosti dospelých jedincov v nich počas reprodukcie.

Mlok karpatský (*Lissotriton montandoni*)

1. Moravsko-sliezske Beskydy, k. ú. Klokočov, DFS 6577, 735 m n. m., 4 ex.
2. Kysucké Beskydy, k. ú. Oščadnica, DFS 6579, 720 m n. m., 8 ex.
3. Kysucké Beskydy, k. ú. Nová Bystrica, DFS 6679, 880 m n. m., 6 ex.
4. Kysucké Beskydy, k. ú. Nová Bystrica, DFS 6679, 685 m n. m., 10 ex.
5. Kysucké Beskydy, k. ú. Stará Bystrica, DFS 6679, 645 m n. m., 2 ex.
6. Kysucká vrchovina, k. ú. Horná Tižina, DFS 6780, 790 m n. m., 1 ex.
7. Kysucká Vrchovina, k. ú. Riečnica, DFS 6680, 625 m n. m., 25 ex.
8. Kysucká vrchovina, k. ú. Riečnica, DFS 6680, 805 m. n. m., 8 ex.
9. Oravská Magura, k. ú. Zázrivá, DFS 6680, 1165 m n. m., 9 ex.

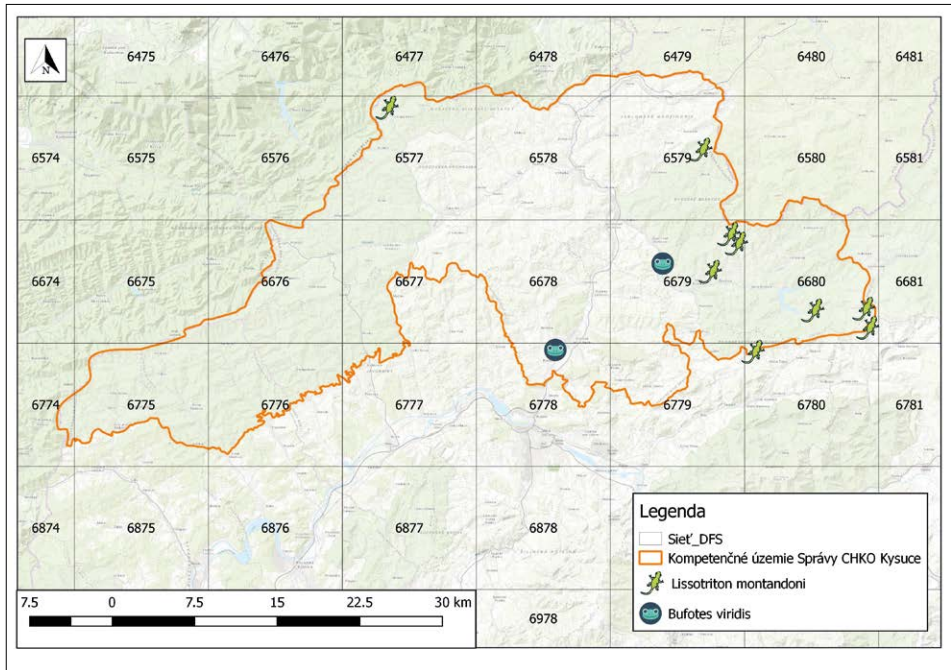
Výskyt mloka karpatského na území je viazaný v siedmich prípadoch na periodické mláky, ktoré vznikli prejazdom lesnej techniky. Dve plošne väčšie reprodukčné lokality sú prírodného charakteru, vznikli na okraji svahov v prirodzených terénnych depresiách. Posledná lokalita bola umelo vytvorená Správou CHKO Kysuce v Riečnici v roku 2008 a pár rokov na to obsadená aj mlokom karpatským.

Na výskytovej mape predmetných druhov (obr. 2) sú vyznačené len polohy verifikovaných lokalít skúmaného územia. Lokality Klubinská dolina a Skalité, uvedené v diplomovej práci MIDULA (2011), nebolo možné verifikovať. Samotný autor na požiadanie nevedel presne lokalizovať dané plochy v teréne. Je možné pochybovať aj o správnej determinácii jedincov, vzhľadom k nedostatočným skúsenostiam študenta, čo je možné vidieť v samotnej obrazovej prílohe diplomovej práce, kde je na jednom z obrázkov nesprávne determinovaný mlok karpatský. Zároveň Správa CHKO Kysuce zatiaľ nemá zo Skalitého a Klubinskej doliny potvrdený výskyt mloka karpatského, aj napriek trinásťročnému mapovaciemu úsiliu, zameranému na obojživelníky.

Ropucha zelená (*Bufo viridis*)

1. Kysucká vrchovina, k. ú. Klubina/Zborov nad Bystricou, DFS 6679, 465 m n. m., 4 ex.
2. Javorníky, k. ú. Kysucké Nové Mesto, DFS 6778, 350 m n. m., 12 ex.

Výskyt ropuchy zelenej je viazaný v oboch prípadoch na plochy vzniknuté antropogénnou činnosťou. V prvom prípade ide o opustený pieskovcový lom na rozhraní katastrov Zborov nad Bystricou a Klubina. Druhá reprodukčná lokalita sa nachádza v katastri Kysuckého Nového Mesta a ide o dve veľkokapacitné zberné zdrže na dažďovú vodu.

Obr. 2. Výskyt ropuchy zelenej a mloka karpatského v územnej pôsobnosti Správy CHKO Kysuce.

Fig. 2. Occurrence of Green toad and Carpathian newt within the territorial scope of the PLA Kysuce.

LITERATÚRA

- DRENGUBIAK, P. 2008. Kysucká mločia rodina. Ochrana prírody Slovenska. č. 1, s. 10 – 11.
- DRENGUBIAK, P. 2015. Lokality výskytu mloka hrebenatého (*Triturus cristatus*) v územnej pôsobnosti Správy CHKO Kysuce – východná časť územia. *Naturae tutela* 19/1: s. 73 – 79.
- DRENGUBIAK, P. & VÁCLAVOVÁ, Z. 2017. Lokality výskytu rosničky zelenej (*Hyla arborea* Linnaeus, 1758) v územnej pôsobnosti Správy CHKO Kysuce – východná časť územia. *Naturae tutela* 21/2: s. 241 – 254.
- HURÍKOVÁ, K. 2011. Druhová diverzita a možné ohrozenie obojživelníkov (Amphibia) v okolí obce Staškov (okres Čadca). Bakalárska práca. Mendelova univerzita v Brne. 58 s.
- URBAN, P. 1998. Mapovanie jarných migračných trás obojživelníkov. Správa Chránenej krajinskej oblasti Kysuce. Čadca. 7 s.
- KORŇAN, J. & DERKA, T. 1996. Hodnotenie biotických zložiek EFJ – živočíšstvo. In IUCN. Ochrana prírody Kysuckého regiónu a spolupráca na jeho trvalo udržateľnom rozvoji. IUCN. Bratislava. s. 82 – 110.
- MIDULA, P. 2011. Ekologicko-faunistická charakteristika čolka karpatského (*Lissotriton montandoni*) na území Beskyd Slovenskej republiky. Diplomová práca. 36 s.
- UHRIN, M. & kol. 2019. Bibliography of the amphibian and reptile research in Slovakia between 1791 and 2017. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Prírodovedecká fakulta. Košice. 236 s.

PodĎakovanie:

Za spoluprácu pri mapovaní patrí moja vĎaka predovšetkým Zuzane Václavovej a Ivanovi Pavlišinovi. Za pomoc s prekladom do anglického jazyka Ďakujem Rastislavovi Staníkovi a zároveň Marcelovi Uhrinovi za pripomienky a komentáre k textu.

Adresa autora:

RNDr. Peter Drengubiak, Štátna ochrana prírody SR, Správa Chránenej krajinej oblasti
Kysuce, Čadca, e-mail: peter.drengubiak@sopsr.sk

Oponent: doc. RNDr. Marcel Uhrin, PhD.